

nsense

Lausunto esityksestä Tietoyhteiskuntakaareksi

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntomme Liikenne- ja viestintäministeriön esityksestä Tietoyhteiskuntakaareksi (LVM/1353/03/2011).

Tietoyhteiskuntakaari on esityksenä selkeä kokonaisuus sähköisen viestinnän toimialasta. Haluamme tuoda esiin seuraavat huomiot esitettyyn lakiehdotukseen.

2§ Määritelmä

Lakiehdotuksen termistön selitteitä olisi tarkoituksenmukaista laajentaa käyttämällä esityksen perustelu-osassa käytettyä laajuutta ilman esimerkkejä. Termien yksikäsitteisyyden eteen on tehty hyvää työtä, mutta sitä ei ole hyödynnetty varsinaisessa laki-osiossa.

137§ Viestin ja välitystietojen luottamuksellisuus

Lakiehdotuksen perusteluissa (s.137) mainitaan, ettei viestinnässä välttämättä olisi kahta osapuolta. Oikeampi muoto olisi, että viestinnässä on kaksi osapuolta ja yksi taho voi toimia samassa viestinnässä kumpanakin osapuolena. Tällä ehkäistäisiin tulkintaristiriitoja.

Lakiehdotuksen perusteluissa kuvataan myös poikkeuksellinen tilanne, kun toinen osapuoli menehtyy.

Vainajien perillisille ei tulisi olla oikeutta tulla vainajan henkilökohtaisien viestien viestintäosapuoleksi. Vainajan sijasta tälle kuuluvat sähköiset viestit tulee käsitellä, kuten toimitaan perinteisellä viestinnällä (esimerkiksi posti) välitettyjen viestien (esimerkiksi kirje) osalta. Vainajan edustajana saisi toimia kuolinpesä tai perunkirjoittaja, joka voi viestinnänosapuolena luovuttaa viestit perillisille tai vainajan tahdon mukaisesti. Kuolinpesällä tai perunkirjoittajalla ei kuitenkaan saa olla oikeutta jatkaa viestintää vainajan puolesta, eli käsittelyoikeus koskee vainajan elossa ollessaan vastaanottamia tai lähettämiä viestejä. Uudemmissa viesteistä välitystietojen perusteella informoidaan lähettäjästä avaamalla viestin sisältöä, jolloin lähettäjä voi halutessaan jatkaa viestintää toisen viestintäosapuolen kanssa. Näin laki tukisi kiistatta myös perustuslain antamaa viestinnän suojaa.

180§ Tekijänoikeutta tai lähioikeutta loukkaavan aineiston saannin estäminen

Lakiehdotuksessa on käytännössä rinnastettu tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien edustajat viranomaisiin. Tekijänoikeuksien suojaamista ei tulisi nostaa yksittäiseksi väärinkäytön muodoksi, joka antaa oikeuden ohittaa viranomaiskäsittelemisen. Tietoyhteiskuntapalvelujen tuottajat tulisi velvoittaa omaehtoisesti vastaanottamaan ja käsittelemään ilmoituksia palveluunsa liittyvistä lainvastaisesta tai oikeudettomasta aineistosta. Esitetyn lain 181§-185§ soveltuvat hyvin laajemman ilmoituskäytännön hyödyntämiseen, mistä tekijänoikeus- ja lähioikeusrikkomuksiin liittyvät ilmoitukset olisivat luonnollisesti merkittävä osa. Ilmoituskanava olisi myös luonnollinen keino ilmoittaa suoraan palveluntuottajalle palvelussa havaitusta tietoturvahavainnasta.

Palveluntuottajaa velvoittavat ilmoitukset tulee perustua aina viranomaisen tai oikeuslaitoksen tekemään perusteltuun päätökseen.

261§ Suojauksen purkujärjestelmää käyttävälle yritykselle asetettavat velvollisuudet (ja 262§)

Esitetystä kohdassa mainitaan vaatimuksia salauksenpurkujärjestelmille vain televisio- ja radio-ohjelmistojen osalta, mutta 260§ käsitellään asiaa laajemmin. Lainkohdan tulisi olla teknologianeutraalimpi ja kattaa kaikki sähköisen viestinnän muodot. Tietoyhteiskunnan sähköisessä viestinnässä käytetään useita erilaisia salausjärjestelmiä eri palvelumuotojen osana, mistä kuluttajalle tutuin televisio- ja radio-ohjelmistojen osalta käytetty salauksenpurku ei ole ainoa, eikä tietoyhteiskunnan toiminnan kannalta merkittävin muoto.

Samat velvollisuudet tulisi kohdistua kaikkiin salauksenpurkujärjestelmiin (laitepohjaiset sekä ohjelmalliset).

263§ Toimenpiteet tietoturvan toteuttamiseksi

Tietoyhteiskuntapalvelujen tuottajan tulee aktiivisesti valvoa ja toteuttaa tietoturvaa palvelunsa osalta, tämä onkin selkeästi tuotu esityksessä esiin.

Automaattisen sisällön analyysille, sekä automaattiselle estämiselle tulee ensisijaisesti olla tavoite. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tulisi laatia periaate, joka tulisi olla kaikkien suodatuksen piirissä olevien käyttäjien saatavilla. Tekninen ratkaisu voi olla hyvinkin rajoitetun joukon tiedossa, mutta sen tulee aina noudattaa laadittua periaatetta.

Automaattisen sisällön analyysin, sekä automaattisen estämisen käyttöönotto tulisi edellyttää "automaattisen analysoinnin ja suodattamisen selostetta", jossa käy ilmi, miksi suodatetaan, mitä suodatuksella tavoitellaan ja mikä taho tästä vastaa. Menettelynä tämä vastaisi henkilörekisteriselosteiden kanssa käytettyä menettelyä.

Yleisiä huomioita lakiesityksestä

Esitys muodostaa selkeän kokonaisuuden useista tietoyhteiskunnan toiminnalle välttämättömistä laeista, mutta lakia vahvasta sähköisestä tunnistautumisesta ja sähköisestä allekirjoituksesta ei ole huomioitu tässä kokonaisuudessa. Tietoyhteiskuntapalveluiden osalta tunnistautuminen on, ja tulee jatkossa olemaan, yksi merkittävimmistä peruselementeistä. Tämän vuoksi laki vahvasta sähköisestä tunnistautumisesta ja sähköisestä allekirjoituksesta tulisi tuoda osaksi tätä kokonaisuutta.

Viestintävirastolla on vahva ja monialainen rooli tässä lakiesityksessä. Viestintävirasto toimii niin toimilupien myöntäjänä, toimiehtojen valvojana, kuin viranomaisyhteistyön

kautta esitutkinnan osapuolena, sekä mahdollisesti lopuksi rangaistuksen toimeenpanijana. Viestintäviraston tulisi omalta osaltaan varmistaa, ettei tietoyhteiskunnan palvelutuottajien oikeusturva vaarannu, kun se toimii näin laajasti.

Teknologia neutraalisuus on erinomainen lähtökohta ja sitä on pyritty noudattaa läpi esityksen. Tietoyhteiskunnan palveluiden toimintaan liittyy myös suppeammat radioverkot, kuten Radio-frequency identification (RFID) tai Bluetooth perustuvat ratkaisut nousevat yhteiskunnan toiminnan arkipäivään, kuten kontaktiton maksaminen (NFC). Näiden palveluiden häiritsemisellä tai viestinnän oikeudettomalla paljastumisella on tietoyhteiskunnan toiminnan kannalta merkittävä asema jatkossa. Lakiesitys huomioi oikeudettoman käytön, mutta ei aseta lainkaan velvoitteita tällaisille toimijoille, kuten se perinteisessä radiotoiminnassa toimiville asettaa hyvinkin yksityiskohtaisesti.

nSense Oy

Espoossa 13.05.2013

Jonas Lundberg
Toimitusjohtaja

nSense on voimakkaasti kasvava tietoturva-alan asiantuntijayritys. Korkeatasoiseen palveluvalikoimaamme kuuluvat haavoittuvuus- ja murtotestaus, tietoturvatarkastukset, konsultointi sekä haavoittuvuuksien hallinta. Tarjoamme myös PCI-standardin mukaisia QSA, PA-DSS ja ASV –palveluita.

Ehdoton laatu, luotettavuus ja riippumattomuus ovat lähtökohtana kaikessa toiminnassamme. Missiomme on jatkuvasti haastaa sekä itsemme että asiakkaamme parantamaan tietoturvaa. Toimipisteemme sijaitsevat Suomessa, Tanskassa ja Puolassa.